

Укладачі:

Боброва Н.Ф., д.мед.н., зав. відділу офтальмопатології дитячого віку ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Дембовецька Г.М., к.м.н., лікар-офтальмолог відділення мікрохірургічного лікування дитячих захворювань ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Романова Т.В., к.м.н., н.с. відділення мікрохірургічного лікування дитячих захворювань ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Довгань О.Д., лікар-офтальмолог відділення мікрохірургічного лікування дитячих захворювань ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Рецензенти:

Дрожжина Г.І. д.мед.н., проф., зав. відділом патології рогівки ока ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України»

Коновалова Н.В., д.мед.н., проф. кафедри загальної, дитячої та військової хірургії з циклом урології та офтальмології Одеського Національного медичного університету

Відповідальний за випуск: ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України», 65061, Україна, м. Одеса, бул. Французький, 49/51.

Тел. (048) 729-22-76

e-mail: filatovscience@ukr.net

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Про нововведення в системі охорони здоров'я

УДК 617.741--06:6-17.7-001]089

Випуск із проблеми

«Офтальмологія»

Підстава: Інформаційний бюлетень
НАМН України вип. 61, 2026 р., с. 82-83

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ДУ «Інститут очних
хвороб і тканинної терапії
ім. В.П. Філатова НАМН України»
Протокол 11 від 08 вересня 2026 року

**СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ОПТИЧНОЇ
КАПСУЛЯРНОЇ ДІАФРАГМИ
ПРИ ВИДАЛЕНІ КАТАРАКТИ НА ОЧАХ
З ВРОДЖЕНОЮ АНІРИДИЄЮ**

Установа-розробник: Державна установа
«Інститут очних хвороб і тканинної терапії
ім. В.П. Філатова НАМН України»

Одеса 2026

Тираж 100 примірників

Суть впровадження. Пропонується Спосіб формування оптичної капсулярної діафрагми при видаленні катаракти на очах з вродженою аніридією, який створює максимально сприятливі умови для відновлення зору дітям до 100%.

Запропонований спосіб полягає у тому, що процес формування оптичної капсулярної діафрагми при видаленні катаракти на очах з вродженою аніридією складає 2 етапи: 1 – хірургічний, 2 – процес моделювання вторинної катаракти. 1 етап хірургічного формування оптичної діафрагми при видаленні катаракти на очах з вродженою аніридією полягає у факоаспірації вродженої катаракти з попереднім введенням у передню камеру віскоеластика; картрижної імплантації ІОЛ, яка складається, у сформований капсулярний мішок; шовної фіксації операційних розрізів. Відрізняється тим, що виконують тунельний рогівковий розріз з метою мінімізації травматизації лімба, запобігання розвитку та посилення аніридійної кератопатії; передній капсулорексис роблять меншим діаметром – 3,5-4,5мм з метою формування в майбутньому отвору, що імітує зіницю стандартного розміру; очищення передньої капсули не виконують з метою збереження клітин епітелію та скорочення термінів формування вторинної катаракти; очищення задньої капсули здійснюють дозовано у межах переднього капсулорексису з метою максимального відновлення прозорості оптичної осі; за наявності вроджених помутнінь задньої капсули виконують задній капсулорексис в межах переднього капсулорексису. 2 етап – процес створення оптичної діафрагми за рахунок моделювання вторинної катаракти (ВК).

Таким чином, дана розробка дає можливість швидкого відновлення втраченого зору внаслідок прогресування вродженої катаракти на оці з аніридією шляхом мінімального хірургічного втручання.

На запропоновану роботу «Спосіб формування оптичної капсулярної діафрагми при видаленні катаракти на очах з вродженою аніридією» отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 135694, дата реєстрації 05 травня 2025 р.

Нову розробку впроваджено у відділі офтальмопатології дитячого віку ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України».

Впровадження при наявності необхідного обладнання додаткових коштів не потребує.

Рівень інновації. Впровадження такої методики в медичну практику матиме надзвичайно важливу соціальну та економічну значимість, оскільки клінічні випробування даного способу підтверджують його суттєві переваги порівняно з відомими способами формування оптичної капсулярної діафрагми при видаленні катаракти на очах з вродженою аніридією. Рекомендовано впровадження в офтальмологічних лікувальних закладах високого рівня.

Актуальність проблеми. Спосіб формування оптичної капсулярної діафрагми добре виконує оптичні функції збереження та повернення залишкового зору, величина якого обумовлена вродженим станом зорового аналізатора при даній патології.

Показання до застосування: рекомендоване застосовувати в офтальмологічних лікувальних закладах.

Протипоказання до застосування: немає.

Гриф секретності немає.

Висновок. Гострота та якість зору у пацієнтів з вродженою аніридією та ускладненою катарактою, можуть бути покращені шляхом спланованої операції.